

I N F O R M A C I J A

o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i Komande kopnenih snaga Sjedinjenih Američkih Država u Evropi i Africi (USAREUR-AF) u pogledu podrške države domaćina vojnim vježbama na teritoriji Crne Gore od 01. marta 2021. do 01. marta 2024. godine

U skladu sa Sporazumom između strana potpisnica Sjevernoatlantskog ugovora po pitanju Statusa njihovih snaga (Status of their Forces – NATO SOFA), potписанog u Londonu, 19.06.1951. godine i Sporazuma o nabavci i razmjeni usluga (ACSA) (USA-MNE-01) između Ministarstva odbrane Sjedinjenih Američkih Država i Ministarstva odbrane Crne Gore, od 25. septembra 2007. godine, predložen je Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i Komande kopnenih snaga Sjedinjenih Američkih Država u Evropi i Africi (USAREUR-AF) u pogledu podrške države domaćina vojnim vježbama na teritoriji Crne Gore od 01. marta 2021. do 01. marta 2024. godine.

Svrha Tehničkog sporazuma je uspostavljanje principa implementacije međusobno dogovorenih vojnih aktivnosti, operacija i vježbi na teritoriji Crne Gore do 01. marta 2024. godine.

Značaj učešća pripadnika Vojske na zajedničkim vojnim aktivnostima ogledao bi se u unaprjeđenju sposobnosti komandnog i štabnog osoblja u donošenju vojnih odluka na taktičkom i operativnom nivou po NATO standardima i planiranju operacija u multinacionalnom okruženju u realnom vremenu, kao i uvježbavanju jedinica u izvođenju kompleksnih združenih multinacionalnih operacija širokog spektra.

Vježbovne aktivnosti Oružanih snaga SAD-a i Vojske Crne Gore imale bi za cilj podizanje spremnosti Vojske Crne Gore u izvođenju intervidovskih operacija u uslovima hibridnih prijetnji, operacija podrške miru, pomorskih operacija i integracije multinacionalnih jedinica u skladu sa NATO procedurama.

Takođe, jedinice Vojske, u okviru planiranih vojnih aktivnosti, imaće mogućnost da provjere nivo obučenosti, unaprijede sposobnosti sa jedinicama Oružanih snaga SAD-a i testiraju svoju opremu, vozila, plovila i naoružanje.

Tehnički sporazum definiše administrativne, pravne, finansijske, logističke, zdravstvene, religijske i druge aspekte aktivnosti po pitanju vojnih operacija i vježbi na teritoriji Crne Gore.

Na osnovu iznijetog, Ministarstvo odbrane predlaže da Vlada Crne Gore doneše sledeće

Z A K L J U Č K E

1. Vlada je usvojila Informaciju o zaključivanju Tehničkog sporazuma između Ministarstva odbrane Crne Gore i Komande kopnenih snaga Sjedinjenih Američkih Država u Evropi i Africi (USAREUR-AF) u pogledu podrške države domaćina vojnim vježbama na teritoriji Crne Gore od 01. marta 2021. do 01. marta 2024. godine

2. Vlada je prihvatile Tehnički sporazum između Ministarstva odbrane Crne Gore i Komande kopnenih snaga Sjedinjenih Američkih Država u Evropi i Africi (USAREUR-AF) u pogledu podrške države domaćina vojnim vježbama na teritoriji Crne Gore od 01. marta 2021. do 01. marta 2024. godine
3. Ovlašćuje se potpukovnik Krunoslav Skupnjak, načelnik Odsjeka za kolektivnu obuku, Odjeljenje za obuku (J-7), Generalštab Vojske Crne Gore, da potpiše Tehnički sporazum iz tačke 2 zaključaka.

TEHNIČKI SPORAZUM

IZMEĐU

MINISTARSTVA ODBRANE CRNE GORE

I

**KOMANDE KOPNENIH SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U EVROPI I
AFRICI (USAREUR-AF)**

U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA VOJNIM VJEŽBAMA

NA

TERITORIJI CRNE GORE

OD 1. MARTA 2021. do 1. MARTA 2024. GODINE

TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE

RELEVANTNI SPORAZUMI

Ministarstvo odbrane Crne Gore i Komande kopnenih snaga Sjedinjenih Američkih Država u Evropi i Africi (USAREUR-AF), u daljem tekstu „učesnici“, uzimaju u obzir sljedeće sporazume u svrhu ovog Tehničkog sporazuma (TA):

Sporazum između članica Sjevernoatlantskog ugovora u pogledu statusa njihovih snaga, potpisani u Londonu, 19. juna 1951. godine (u daljem tekstu „NATO SOFA“), i

Sporazum o nabavci i razmjeni usluga (ACSA) (USA-MNE-01) između Ministarstva odbrane Sjedinjenih Američkih Država i Ministarstva odbrane Crne Gore, od 25. septembra 2007. godine, u daljem tekstu „ACSA“;

ČLAN 1 DEFINICIJE

Sljedeće definicije primjenjuju se u ovom TA i njegovim aneksima.

- 1.1. **Država primalac (RS):** Crna Gora, koja, tokom planiranih vojnih aktivnosti, operacija i vježbi prima snage države pošiljaoca koje će djelovati na/sa ili prelaziti preko njene teritorije i/ili obezbjeđuje podršku u navedene svrhe.
- 1.2. **Država pošiljalac (SS):** Sjedinjene Američke Države.
- 1.3. **Snage primaoci (RF):** Kopnene snage Crne Gore tokom djelovanja na svojoj teritoriji.
- 1.4. **Snage pošiljaoci (SF):** Snage SS, uključujući kopnene, morske i vazdušne vojne službe SF i njenu civilnu komponentu i ugovarače, kao što je definisano u gorenavedenim relevantnim dokumentima.
- 1.5. **Snage Sjedinjenih Američkih Država (USF):** Pripadnici snaga Sjedinjenih Američkih Država, njihova civilna komponenta i ugovarači u pratnji Oružanih snaga SAD prisutnih u Crnoj Gori, kao što je definisano u gorenavedenim relevantnim dokumentima.
- 1.6. **Podrška države domaćina (HNS):** Civilna i vojna pomoć koju RS i/ili RF pruža SF u svrhu sprovođenja planiranih vojnih aktivnosti, operacija i vježbi.
- 1.7. **Područje Vježbe/Operacija (DTA/DOA):** Područja koja je RS namijenila za prihvat, organizovanje, kretanje i integraciju (RSOI), napuštanje područja operacija (RMSD), pružanje uslova za život, obuku i druge vojne aktivnosti SF i/ili RF i SF.

ČLAN 2 SVRHA I OPSEG DJELOVANJA

- 2.1. Svrha ovog TA je da uspostavi opšta načela i procedure za pružanje HNS pripadnicima SF koje će vršiti planiranje i pružati podršku bilateralnim vojnim vježbama u RS do **1. MARTA 2024.** godine. Ovaj TA opisuje standarde, vrstu, nivo i metode podrške koju RF namjeravaju

TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE

da pruže SF tokom navedenog perioda trajanja ovog TA. Takođe, pojedinosti svake bilateralne/zajedničke/multilateralne vojne obuke/vježbe treba obuhvatiti odvojenim aneksima o operacijama, za koje se očekuje da će biti potpisani prije vježbe.

2.2 Ukoliko nije drugačije određeno međusobnim dogovorom, učesnici ne namjeravaju da ažuriraju anekse u vezi sa civilnim poslovima i podrškom religiji tokom operativnog perioda ovog TA. Takođe, učesnici mogu obostrano ustanoviti potrebu za drugim aneksima i prilozima koji trenutno nisu obuhvaćeni ovim TA, a koji bi dodatno odredili procedure koje bi bile od koristi objema stranama u pogledu planiranja vježbi i drugih vojnih aktivnosti na teritoriji RS.

2.3. Ovaj TA služi kao podrška uspostavljanju Izjava o zahtjevima (SOR) i ACSA naloga (AE obrazac 1-3A ili ekvivalentno), koji preciznije definišu područja i opseg neophodne podrške.

2.4. Vježbe SF mogu uključivati, ali nisu i ograničene na:

- a. Operacije podrške i komunikacije za pripadnike Oružanih snaga SF;
- b. Prihvatanje, organizovanje, kretanje i integraciju (RSOI), kao i odgovornost u pogledu tereta i opreme;
- c. Upravljanje objektima;
- d. Prevoz, pretpozicioniranje i skladištenje opreme, projekte izgradnje/renoviranja/poboljšanja, poštanske i carinske operacije;

2.5. Ovaj TA opisuje procedure na koje se i dalje primjenjuju gorenavedena pravna dokumenta i drugi mjerodavni zakoni, propisi i pravilnici. Preciznije rečeno, sadržaj ovog TA ne treba tumačiti na način da dolazi do nepodudaranja, poništavanja, nadomještanja ili bilo kakvog mijenjanja uslova gorenavedenih sporazuma ili bilo kojih drugih sporazuma između Crne Gore i Sjedinjenih Američkih Država. U slučaju da postoji nepodudaranje između ovog TA i mjerodavnih relevantnih sporazuma, primjenjivaće se predmetni sporazumi.

ČLAN 3 **FINANSIJSKE ODREDBE**

3.1. Pružanje logističke podrške, usluga i zaliha (LSSS) od strane jednog učesnika drugom, vrši se u skladu sa ACSA USA-MNE-01.

3.2. Sve aktivnosti obuhvaćene ovim TA zavise od dostupnosti novčanih sredstava i snaga SS i RS.

3.3. Porezi i naknade uređeni su u skladu sa NATO SOFA i drugim mjerodavnim sprazumima.

**TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA
TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE**

**ČLAN 4
ODGOVORNOSTI RF**

4.1. RF namjeravaju da:

- a. Obezbijede neophodnu logističku podršku, usluge i zalihe, u skladu sa međusobnim dogovorom RF i SF u ACSA nalozima, kao i mjerodavnim aneksima ovog TA;
- b. Obezbijede podršku u najvećoj mogućoj mjeri, na osnovu nacionalnih prioriteta, sposobnosti i dostupnih resursa;
- c. Olakšaju prihvat pripadnika SF na označenim mjestima ulaska, kao i kretanje ka i od DTA/DOA;
- d. Pružaju pomoć SF u pogledu neophodnih carinskih procedura;
- e. Informišu SF o propisima RS u pogledu obuke, bezbjednosti i životne sredine, primjenljivim na aktivnosti u cilju obuke SF na teritoriji RS;
- f. Obezbijede zdravstvenu podršku SF u skladu sa odredbama navedenim u mjerodavnim aneksima ovog TA, po potrebi;
- g. Obezbijede SF adekvatan kancelarijski prostor i opremu, u skladu sa mjerodavnim aneksima ovog TA, po potrebi;

**ČLAN 5
ODGOVORNOSTI SF**

5.1. SF namjeravaju da:

- a. Transportuju pripadnike i opremu SF od njihovih matičnih stanica/mjesta službe do mjesta iskrcavanja u RS i vrate pripadnike i opremu SF do matičnih stanica/mjesta službe;
- b. Izrade SOR i dostave zahtjeve za HNS u skladu sa ACSA;
- c. Poštuju propise RS u pogledu obuke i bezbjednosti, mjerodavne za aktivnosti u okviru obuke;

**ČLAN 6
ZAŠTITA SNAGA I BEZBJEDNOST**

- 6.1. Zaštita snaga i bezbjednost uređuju se odredbama NATO SOFA.
- 6.2. Vojno osoblje SF može nositi oružje i municiju u skladu sa članom VI NATO SOFA.

**TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA
TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE**

**ČLAN 7
DODATNE ODREDBE**

- 7.1. Potraživanja se rješavaju u skladu sa NATO SOFA.
- 7.2. Svi događaji/nezgode u vezi sa sigurnošću letjenja i tehničke istrage procesuiraju se i istražuju u skladu sa internim procedurama RS i SF i koordinišu u skladu sa uzajamnim dogovorom.
- 7.3. RS će relevantna pravila u pogledu zaštite životne sredine i bezbjednosti učiniti dostupnim USF prije dolaska SF, a USF će ista poštovati.
- 7.4. Svi pripadnici SF poštovaće mjere za ublažavanje SARS COV2 i nositi zaštitne maske, držati distancu i prati ruke kad god je to moguće. RS treba da obavijesti SF o zdravstvenim propisima u pogledu SARS COV2 primjenljivim na obuku/vježbe na teritoriji RS. SF namjeravaju da poštuju navedene propise RS.
- 7.5. Krivična nadležnost, disciplinske mjere i izvještavanje HN uređeni su u skladu sa NATO SOFA i drugim mjerodavnim sporazumima.

**ČLAN 8
DATUM STUPANJA NA SNAGU, IZMJENE I PRESTANAK VAŽENJA**

- 8.1. Ovaj TA stupa na snagu na dan stavljanja posljednjeg potpisa i ostaje na snazi do **1. MARTA 2024. godine**.
- 8.2. Ovaj TA ne predstavlja međunarodni sporazum i ne stvara međunarodna prava niti obaveze.
- 8.3. Ovaj TA se može mijenjati pisanom saglasnošću učesnika. Sve izmjene treba formalizovati u pisanom dokumentu koji će stupiti na snagu na dan stavljanja posljednjeg potpisa.
- 8.4. Dodavanje, izmjena ili brisanje određenog aneksa ne mijenja svrhu niti učinak ovog TA. Primjenljivi aneksi mogu biti uzajamno izmijenjeni prije ulaska pripadnika US na teritoriju RS, kako bi oslikavali tačne i precizne podatke u pogledu sastava pripadnika i opreme, kao i ostale logističke i operativne pojedinosti. U slučaju nepodudaranja između TA i nekog od aneksa, primjenjivaće se TA.
- 8.5. Svaki učesnik može prekinuti ovaj TA u bilo kojem trenutku, ali treba nastojati da što je ranije moguće o svojoj namjeri obavijesti drugu stranu. Ovaj TA može biti prekinut uzajamnom pisanom saglasnošću učesnika.
- 8.6. Prestanak važenja ovog TA ne oslobađa učesnike od ispunjavanja odgovornosti koje su preuzeли tokom ovog TA, u skladu sa unaprijed određenim odredbama i uslovima u ACSA ili ovom TA. Finansijske troškove nastale kao rezultat toga treba prikazati u svrhu nadoknade, u roku od 90 kalendarskih dana od obaveštenja o prekidu.
- 8.6. Ovaj TA je potписан u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA
TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE

ČLAN 9
KONTAKT OSOBE

9.1. KONTAKT OSOBA CRNE GORE –

9.2. KONTAKT OSOBA CRNE GORE –

9.3. G-đa Lisa Cawiezell, Odjeljenje za međunarodne sporazume, Sjedište USAREUR-AF, +49 6111435378023, Lisa.d.cawiezell.civ@mail.mil

9.4. G-din Anthony Febbo, Pravni savjetnik, Odjeljenje za međunarodne sporazume, Sjedište USAREUR-AF, +49 6111435378026, anthony.t.febbo.civ@mail.mil.

9.5 G-din Ronald Childs, Odjeljenje za međunarodne sporazume, Sjedište USAREUR-AF, +49 6111436378022, Ronald.l.childs6.civ@mail.mil

ZA MINISTARSTVO ODBRANE CRNE GORE

XXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXX,
XXXXXXXXXXXXXX.

Datum: _____

**ZA KOMANDU KOPNENIH SNAGA SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA U EVROPI I
AFRICI**

CLARISSA LANE
Načelnik, Odjeljenje za međunarodne sporazume
Kancelarija zamjenika načelnika Štaba, G8 HQ

Datum: _____

Aneksi TA:

- **ANEKS A** (Operacije) (sa Prilogom 1 – Mjere ublažavanja COVID-19)

TEHNIČKI SPORAZUM (TS) U POGLEDU PODRŠKE DRŽAVE DOMAĆINA NA
TERITORIJI CRNE GORE OD 1. MARTA 2021. DO 1. MARTA 2024. GODINE

- **ANEKS B** (Civilni poslovi)
- **ANEKS C** (Podrška religiji)

**TECHNICAL ARRANGEMENT
BETWEEN
THE MINISTRY OF DEFENSE OF MONTENEGRO
AND
UNITED STATES ARMY EUROPE AND AFRICA (USAREUR-AF)
CONCERNING HOST NATION SUPPORT FOR MILITARY TRAINING EXERCISES
IN
THE TERRITORY OF MONTENEGRO
FROM 01 MAR 2021 to 01 MARCH 2024**

TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024

RELEVANT AGREEMENTS

The Ministry of Defense of Montenegro and the United States Army Europe and Africa, (USAREUR-AF), hereinafter referred to as "the Participants" consider the following agreements for the purpose of the Technical Arrangement (TA):

The Agreement between the Participants to the North Atlantic Treaty Regarding the Status of their Forces, signed in London on 19 June 1951 (hereinafter referred to as the "NATO SOFA"), and

The Acquisition and Cross-Servicing Agreement (ACSA) (USA-MNE-01) between the Department of Defense of the United States of America and the Ministry of Defense Montenegro, dated 25 September 2007, hereinafter referred to as "ACSA";

SECTION 1 **DEFINITIONS**

The following definitions apply throughout this TA and its Annexes.

- 1.1. **Receiving State (RS):** Montenegro, which, during the intended military activities, operations and training events, receives forces of the Sending State operating on/from or transiting through its territory, and/or provides support for these purposes.
- 1.2. **Sending State (SS):** The United States of America.
- 1.3. **Receiving Force (RF):** The Montenegro Land Forces when operating in its respective national territory.
- 1.4. **Sending Force (SF):** Forces of SS, including the SF land, sea, and air military services, and its civilian component and contractors as defined by the relevant documents referenced above.
- 1.5. **United States Forces (USF):** The members of the United States Armed Forces, its civilian component, and contractors accompanying the U.S. Armed Forces present in Montenegro as defined by the relevant documents referenced above.
- 1.6. **Host Nation Support (HNS):** The civil and military assistance rendered by the RS and/or RF to SF for the purpose of executing assigned military activities, operations and training events.
- 1.7. **Designated Training/Operations Areas (DTA/DOAs):** Areas set aside by RS for Reception, Staging, Onward Movement, and Integration (RSOI), Rearward Movement Staging and Dispatch (RMSD), life support, training, and other military activities of the SF and/or RF and SF.

**TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024**

**SECTION 2
PURPOSE AND SCOPE**

2.1. The purpose of this TA is to establish the general principles and procedures for the provision of HNS to the SF personnel executing planning, sustainment support for bilateral military training exercises, in RS until **01 MARCH 2024**. This TA describes the standards, type, level and methods of support that the RF intends to provide to SF during this outlined period of this TA. Additionally, the details of each bilateral/joint/multilateral military training/exercise should be captured in a separate Operations Annex which is expected to be signed before the training exercise.

2.2 Unless mutually determined, the Participants do not intend to update the Civil Affairs and Religious Support Annexes during the operative term of this TA. Additionally, the participants may mutually determine the need for other Annexes and Appendixes not currently part of the TA, to further identify jointly determined procedures intended to be mutually beneficial for planning exercises and other military activities within the RS.

2.3. This TA supports the development of the Statement(s) of Requirements (SOR) and ACSA Orders (AE Form 1-3A or equivalent) detailing the areas and scope of the required support.

2.4. SF training events may include, but are not limited to:

- a. Sustainment and communication operations for SF troops;
- b. Reception, Staging, Prepositioning, Onward Movement, and Integration (RSOI) as well as accountability of cargo and equipment;
- c. Facilities management;
- d. Transportation, prepositioning and storage of equipment, construction/renovation/ improvement projects, postal, and customs clearance operations;

2.5. This TA outlines procedures that remain subject to the aforementioned governing legal documents and other applicable laws, regulations, and policies. Specifically, nothing in this TA should be read to conflict with, invalidate, supersede, or otherwise alter the terms of the agreements cited above or of any other agreements between Montenegro and the United States of America. In the event this TA conflicts with a relevant agreement, the agreement prevails.

**SECTION 3
FINANCIAL CONSIDERATIONS**

3.1. Any provision of Logistic Support, Supplies, and Services (LSSS) by one Participant to the other should be in accordance with the ACSA USA-MNE-01.

3.2. All activities under this TA are subject to the availability of funds and forces of the SS and RS.

3.3. Taxes and fees are governed in accordance with the NATO SOFA and other applicable agreements.

**TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024**

**SECTION 4
RESPONSIBILITIES OF THE RF**

- 4.1. RF intends to:
- a. Provide the required LSSS as mutually determined between the RF and SF in ACSA orders and outlined in applicable Annexes to this TA;
  - b. Provide support to the greatest extent possible, based on national priorities, capabilities and available resources;
  - c. Facilitate the reception of SF personnel at the designated points of entry and onward movement to and from the DTA/DOAs;
  - d. Assist SF with the necessary customs procedures;
  - e. Inform SF about RF training, safety, and environmental regulations applicable to SF training activities in the territory of the RS;
  - f. Provide medical support to SF in accordance with the provisions outlined in applicable Annexes to this TA, as required;
  - g. Provide SF adequate office space and equipment as outlined in applicable Annexes to this TA, as required.

**SECTION 5
RESPONSIBILITIES OF THE SF**

- 5.1. SF intends to:
- a. Transport SF personnel and equipment from designated duty stations to the point of debarkation in the RS, and return the SF personnel and equipment to designated duty stations;
  - b. Develop SORs and submit requests for HNS in accordance with the ACSA;
  - c. Respect the training and safety regulations of RF, as applicable to the activities during training events.

**SECTION 6
FORCE PROTECTION AND SECURITY**

- 6.1. Force Protection and Security are governed by the NATO SOFA.
- 6.2. SF military personnel may carry weapons and ammunition in accordance with Article VI of the NATO SOFA.

**SECTION 7
ADDITIONAL CONSIDERATIONS**

- 7.1. Claims are to be handled in accordance with the NATO SOFA.

**TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024**

7.2. All flight safety related mishaps/events and technical investigations should be processed and investigated consistent with RS and SF's own internal procedures and coordinated as mutually determined.

7.3. The RS is to make the relevant environmental and safety rules available to USF in advance of SF arrival, and USF are to respect these rules.

7.4 All SF personnel expect to follow SARS COV2 mitigation measures and plan to wear facial masks, keep physical distance and washing hands whenever possible. RS should inform SF about SARS COV2 medical regulations applicable to SF training/exercise activities in the territory of the RS. SF intends to respect these SARS COV2 RF medical regulations of the RS.

7.5 Criminal jurisdiction, disciplinary matters, and reporting to HN are governed in accordance with NATO SOFA and other applicable agreements.

**SECTION 8
COMMENCEMENT DATE, MODIFICATION, AND DISCONTINUATION**

8.1. This TA commences upon the date of the last signature and is intended to remain operative until **01 MARCH 2024**.

8.2 This TA is not an international agreement and does not give rise to international legal rights or obligations.

8.3. This TA may be modified by the written mutual consent of the Participants. All modifications should be formalized in a written document and become operative upon the date of the last signature.

8.4. The addition, modification, or deletion of an Annex does not change the purpose and effect of this TA. Applicable Annexes may be mutually modified in advance of US personnel entry into the RS territory in order to reflect the accurate personnel, equipment composition, and other Logistical and Operational details. In the event of conflict between the TA and an Annex, the TA prevails.

8.5. Either Participant may discontinue this TA at any time, but should endeavor to provide the maximum advance notice of its intent to do so. This TA may be discontinued by mutual written consent of the Participants.

8.6 The discontinuation of this TA does not release the Participants from performing obligations entered into during the term of this TA in accordance with the terms and conditions set forth in the ACSA, or this TA. Financial costs incurred as a result should be presented for reimbursement within 90 calendar days following notice of termination.

8.6. This TA is signed in two originals in the English language.

**SECTION 9
POINTS OF CONTACT**

TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024

9.1. MONTENEGRON POC –

9.2. MONTENEGRON POC –

9.3. Ms. Lisa Cawiezell, International Agreements Division, HQ USAREUR-AF, +49 6111435378023, Lisa.d.cawiezell.civ@mail.mil

9.4. Mr. Anthony Febbo, Attorney Advisor, International Agreements Division, HQ USAREUR-AF, +49 6111435378026, anthony.t.febbo.civ@mail.mil.

9.5 Mr. Ronald Childs, International Agreements Division, HQ USAREUR-AF, +49 6111436378022, Ronald.I.childs6.civ@mail.mil

FOR THE MINISTRY OF DEFENSE OF MONTENEGRO

XXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX,
XXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Date: _____

FOR THE UNITED STATES ARMY EUROPE AND AFRICA

CLARISSA LANE
Chief, International Agreements Division
Office of the Deputy Chief of Staff, G8 HQ

Date: _____

TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) CONCERNING HOST NATION SUPPORT IN THE
TERRITORY OF MONTENEGRO FROM 01 MARCH 2021 TO 01 MARCH 2024

Annexes to TA:

- **ANNEX A** (Operations) (with Appendix 1 - COVID-19 Mitigation Measures)
- **ANNEX B** (Civil Affairs)
- **ANNEX C** (Religious Support)

ANEKS A (OPERACIJE) – PRILOG 1 (MJERE UBLAŽAVANJA COVID-19) TEHNIČKOG SPORAZUMA (TA) U POGLEDU VOJNIH VJEŽBI U RS

OPŠTA NAČELA: Procedure sadržane u ovom Prilogu ne mijenjaju procedure RS za ulazak/izlazak, NATO SOFA, DCA, niti bilo koje druge mjerodavne međunarodne sporazume između RS i države pošiljaoca (SS), kao ni ograničenja RS u vezi sa putovanjima, u pogledu COVID-19. Vojno i civilno osoblje Sjedinjenih Američkih Država (USP) i ugovarači Sjedinjenih Američkih Država treba da poštuju zakone države primaoca (RS).

SVRHA:

Zdravstvene i bezbjednosne mjere ublažavanja COVID-19 u nastavku treba primjenjivati tokom obuke na teritoriji RS. Na osnovu dinamike operativnog okruženja u pogledu COVID-19, RF može izmijeniti ili dopuniti procedure za COVID-19 koje se odnose na pripadnike RF, USP i ugovarače SAD koji učestvuju u vježbama na teritoriji RF. Ove izmijenjene ili dopunjene procedure mogu biti obuhvaćene revidiranim Prilogom, prije održavanja vježbe između RF i USP. Osim o izmjenama između RF i USP, Kancelarija za saradnju u oblasti odbrane (ODC) Ambasade SAD treba biti obaviještena i o svim ostalim izmjenama i ažuriranjima procedura za ublažavanje COVID-19 u RS.

USP su sagrađeni sa činjenicom da učešće u vježbi podrazumijeva testiranje na COVID-19, kao i desetodnevno ograničenje kretanja (ROM) svog osoblja (uključujući i ugovarače SAD) u cilju smanjenja rizika od unošenja virusa COVID-19 u okruženje vježbe. Testiranje, pregledi i desetodnevno ROM su djelotvorne mjere identifikacije i ublažavanja ovog rizika, te stoga predstavljaju sastavni dio strategije USAREUR-AF za ublažavanja COVID-19.

RF i USP su svjesne da se pregledi u vezi sa COVID-19 sprovode na području vježbe/operacija (DTA/DOA), kao i da nadzorno testiranje predstavlja dio pregleda. Po dolasku na DTA/DOA, uzima se uzorak brisa nosa od svakog pojedinca, prije ulaska u DTA/DOA. Nakon uzimanja uzorka, pripadnici RF, USP i ugovarači SAD boraviće na području vježbe gdje će im biti ograničeno kretanje u trajanju od 10 dana i biće dužni da održavaju odgovarajuću fizičku distancu, kao i da poštiju mjere zdravstvene zaštite snaga, u skladu sa rukovodiocem vježbe, u koordinaciji sa rukovodiocem zdravstvenog osoblja vježbe. Pojedinci i jedinice koje se nalaze u ROM području vježbe mogu učestvovati u pojedinačnoj, grupnoj, kao i obuci na nivou voda, tokom ograničenja kretanja koje će trajati 10 dana.

ČLAN 1: Nadzorne procedure/grupno testiranje na COVID-19

1.1 Uzorci brisa nosa transportuju se u Evropsku komandu za javno zdravlje (Public Health Command Europe) gdje će biti i testirani. Uzorci se ne testiraju pojedinačno i nemaju za rezultat dijagnozu COVID-19. Nadzorni testovi pomažu u određivanju nivoa prevalencije u rizičnoj populaciji i identifikaciji potencijalno pozitivnog osoblja u cilju sprečavanja širenja COVID-19.

1.2 Potencijalno negativni rezultati ne umanjuju potrebu za desetodnevnim ROM – desetodnevno ROM mora se ispoštovati u cijelosti.

1.3 Planirano je da svi pripadnici uključeni u grupno testiranje sa potencijalno pozitivnim rezultatom testa na COVID-19 budu stavljeni u izolaciju sve dok ne dobiju otpust od nadležnog zdravstvenog organa vježbe.

**ANEKS A (OPERACIJE) – PRILOG 1 (MJERE UBLAŽAVANJA COVID-19) TEHNIČKOG
SPORAZUMA (TA) U POGLEDU VOJNIH VJEŽBI U RS**

ČLAN 2: Dijagnostičke procedure za testiranje na COVID-19

2.1 U slučaju potencijalno pozitivnog grupnog testa, RF, USP i ugovarači SAD saglasni su sa tim da se dijagnostički testovi sprovedu nad pojedinačnim uzorcima u cilju identifikacije pojedinca iz grupe pozitivnog na COVID-19. Ponovno uzorkovanje obično nije neophodno.

2.2 Negativan dijagnostički rezultat ne umanjuje potrebu za desetodnevnim ROM – desetodnevno ROM mora se ispoštovati u cijelosti.

ČLAN 3: Postupanje u slučaju pozitivnih rezultata na COVID-19

3.1 Svi pripadnici RF, USP i ugovarači SAD koji budu imali pozitivan rezultat na COVID-19 tokom dijagnostičkog testiranja, biće smješteni u izolaciju u trajanju od najmanje 10 dana, osim ako drugačije ne bude određeno međusobnim dogovorom zdravstvenih organa vježbe RF i USP. USP i ugovarači SAD poštovaće politiku RF koja se odnosi na nadležnost zdravstvenog organa vježbe da daje otpust osoblju koje se nalazi u izolaciji. Svi pripadnici identifikovani kao pozitivni na COVID-19 kvalifikuju se za otpust nakon desetodnevnog ograničenja kretanja, koji potom treba da odobri zdravstveni organ vježbe.

3.2 RF i USP su saglasni sa tim da se zdravstvena podrška osoblju USP tokom perioda izolacije pruža u skladu sa NATO SOFA i ACSA.

ČLAN 4: Velika, kolektivna obuka i pojedinačna i obuka jedinica na DTA/DOA

4.1 RF i UPS su saglasne sa tim da pripadnici RF, USP i ugovarači SAD sa negativnim rezultatom mogu preći na velika, kolektivna DTA/DOA, po isteku desetodnevnog ograničenja kretanja.

4.2 U nastavku su navedene glavne kontakt osobe iz zdravstvenog osoblja USP koje će rješavati zahtjeve za pomoć ili informacije u pogledu COVID-19 tokom vježbe:

PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME: major Caesar J. Sarmiento	IME:
JEDINICA/AGENCIJA: Zdravstveni planovi i operacije, USAREUR-AF, Kancelarija komandnog hirurga	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON: +496111435370049	TELEFON:
EMAIL: Caesar.j.sarmiento.mil@mail.mil	EMAIL:
PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME: potpukovnik Theodore Wilson	IME:
JEDINICA/AGENCIJA: Oficir za zdravstvenu zaštitu snaga, USAREUR-AF Kancelarija komandnog hirurga	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON: +496111435370042	TELEFON:
EMAIL: Theodore.a.wilson2@mail.mil	EMAIL:

ANNEX A (OPERATIONS) – APPENDIX 1 (COVID-19 MITIGATION MEASURES) TO THE TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) REGARDING THE MILITARY EXERCISES IN THE RS

GENERAL: The procedures in this Appendix do not modify RS entry/exit procedures, the NATO SOFA, DCA, or any other applicable international agreements between the RS and Sending State (SS) or RS COVID-19 related travel restrictions. United States military and civilian personnel (USP) and United States contractors are expected to respect the laws of the Receiving State (RS).

PURPOSE:

The following COVID-19 exercise health and safety mitigation measures should apply to the Training in the Territory of the RS. Based on the dynamic COVID-19 operating environment, the RF may modify or supplement the COVID-19 procedures related to RF, USP, and U.S. contractor personnel participating in exercises in the territory of the RF. These modified or supplemented procedures may be included in a revised Appendix, prior to exercise execution between the RF and USP. In addition to modifications between the RF and USP, the US Embassy Office of Defense Cooperation (ODC) in the RS, should be notified of any additional changes and updates to the COVID-19 Mitigation Procedures in the RS.

The USP acknowledges that participation in the exercise includes COVID-19 testing and a 10-day restriction of movement (ROM) of all personnel (to include U.S. contractors) to mitigate the risk of introducing COVID-19 into the exercise environment. Testing, screening, and 10-day ROM are an effective means of identifying and mitigating this risk and are therefore integral to the USAREUR-AF COVID-19 mitigation strategy.

The RF and USP understand that COVID-19 screening is conducted at the Designated Training/Operations Areas (DTA/DOAs), and that surveillance testing is part of screening. Upon arrival at the DTA/DOAs, nasal swabs are to be collected from each individual prior to entering DTA/DOAs. Following specimen collection, RF, USP, and U.S. contractor personnel are to proceed to a Restriction of Movement (ROM) Training Area for 10 days, are to maintain appropriate physical distance, and are expected to follow all other Force Health Protection Measures as outlined by the Exercise Director, in coordination with the Principal Exercise Medical Staff Officer. Individuals and units in the ROM Training Area may participate in individual, squad, and platoon-level training during the 10-day ROM period.

SECTION ONE: Surveillance/Batch COVID-19 Test Procedures

1.1 Nasal swabs plan to be transported to and tested by Public Health Command Europe. The swabs are not individually tested and do not result in diagnosis of COVID-19. Surveillance tests aide in determining the level of COVID-19 prevalence in the population at risk and identifying presumptive positive personnel to prevent the spread of COVID-19.

1.2 Presumptive negative results do not alleviate the need for 10-day ROM - individuals are to complete the 10-day ROM in its entirety.

1.3 All personnel included in a batch test yielding a COVID-19 presumptive positive test result plan to be placed in isolation until such time as released by the appropriate exercise medical authority.

ANNEX A (OPERATIONS) – APPENDIX 1 (COVID-19 MITIGATION MEASURES) TO THE TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) REGARDING THE MILITARY EXERCISES IN THE RS

SECTION TWO: Diagnostic COVID-19 Test Procedures

2.1 In the event of a presumptive positive batch test, RF, USP, and U.S. contractors understand that diagnostic tests may be performed on individual specimens to identify the COVID-19 positive individual in the batch. Normally, collection of a second specimen is not necessary.

2.2 Diagnostic negative results do not alleviate the need for 10-day ROM - individuals are to complete the 10-day ROM in its entirety.

SECTION THREE: Treatment of Positive COVID-19 Cases

3.1 All RF, USP and U.S. contractor personnel testing COVID-19 positive through diagnostic testing expect to be placed in and complete a minimum of 10 days of isolation unless otherwise jointly determined by RF and USP exercise medical authorities. USP and U.S. contractors respect RF policy that exercise medical authority plan to have release authority over personnel in isolation. All personnel who are diagnosed as COVID-19 positive may be eligible for release after completing 10 day ROM pending approval of the exercise medical authority.

3.2 The RF and USP understand that medical support for USP personnel during any periods of isolation may be provided in accordance with the NATO SOFA and the ACSA.

SECTION FOUR: Large Scale, Collective Training Individual and Unit Training on DTA/DOAs

4.1 The RF and USP understand that RF, USP and U.S. contractor personnel who have tested negative may move into large-scale, collective DTA/DOAs at the end of the 10 day ROM.

4.2 The following are the Principal RF and USP Medical Staff POCs to address COVID-19 requests for assistance or information during the exercise:

USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME: MAJ Caesar J. Sarmiento	NAME:
UNIT/AGENCY: Medical Plans & Operations, USAREUR-AF, Office of the Command Surgeon	UNIT/AGENCY:
PHONE: +496111435370049	PHONE:
EMAIL: Caesar.j.sarmiento.mil@mail.mil	EMAIL:
USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME: LTC Theodore Wilson	NAME:
UNIT/AGENCY: Force Health Protection Officer, USAREUR-AF Office of the Command Surgeon	UNIT/AGENCY:
PHONE: +496111435370042	PHONE:
EMAIL: Theodore.a.wilson2@mail.mil	EMAIL:

ANEKS B (CIVILNI POSLOVI) TEHNIČKOG SPORAZUMA (TA) U POGLEDU PLANIRANIH CIVILNIH POSLOVA NA TERITORIJI RS

ČLAN 1: SVRHA

- 1.1. Ovaj Aneks uređuje saradnju u oblasti civilnih poslova, kao i međusobno dogovorene koordinacije između RF i pripadnika timova za civilne poslove (CAT) Komande kopnenih snaga SAD u Evropi i Africi (USAREUR-AF) koji sprovode operacije civilnih poslova (CAO) i civilno-vojne operacije (CMO) u državi domaćinu (RS). Planirani benefiti obuhvataju poboljšanje interoperabilnosti i izgradnju dugoročnih, održivih partnerstava.

ČLAN 2: DEFINICIJE

- 2.1. **Operacije civilnih poslova (CAO)** – Akcije koje se planiraju, koordinišu, sprovode i utvrđuju u cilju podizanja svijesti o i upravljanja interakcijama sa civilnom komponentom okruženja zajedničkih operacija; koje utvrđuju glavne uzroke nestabilnosti u okviru civilnog društva; i/ili podrazumijevaju primjenu funkcionalnih, posebnih vještina koje su uglavnom odgovornost civilne vlade.
- 2.2. **Civilno-vojne operacije (CMO)** – Aktivnosti komandanta koje sprovode određene vojne snage koje uspostavljaju, održavaju, utiču na ili upravljaju odnose između vojnih snaga i domaće populacije i institucija na način što direktno podržavaju postizanje ciljeva u vezi sa ponovnim uspostavljanjem ili održavanjem stabilnosti u okviru određenog regiona ili RS. Na strateškom, operativnom i taktičkom nivou svih vojnih operacija, CMO olakšavaju ujedinjeno djelovanje vojnih snaga i civilnih subjekata u okviru oblasti zajedničkih operacija. CMO olakšavaju ovo ujedinjeno djelovanje, naročito u pogledu oblikovanja, stabilnosti i drugih aktivnosti za borbu protiv asimetričnih i neregularnih prijetnji.

ČLAN 3: USP i RF namjeravaju da:

- 3.1. Uspostave partnerstvo između timova za civilno-vojnu saradnju (CIMIC) USP i RF, sa namjerom da unaprijede interoperabilnost između USP i RF kroz zajedničko razumijevanje sposobnosti;
- 3.2. Unaprijede institucionalne sposobnosti USP i RF kroz aktivno učešće, zajedničke procese učenja i prilike za zajedničku obuku.

ČLAN 4: SMJERNICE I KOORDINACIJA

- 4.1. USP i RF planiraju da koordinišu aktivnosti CAO i CMO u skladu sa međusobnim dogовором između USP i RF, na teritoriji RS.
  - a. USP i RF će nastojati da upravljaju civilnim angažovanjem, u skladu sa potencijalnim međusobnim dogovorima, bilateralno ili multilateralno, sa jedinicama RF, RS ili elementima Jedinice za integraciju NATO snaga.

ČLAN 5: DODATNE ODREDBE

- 5.1. USP planira da uspostavi centar operacija i odredi oficira za vezu (LNO) koji će koordinirati sa LNO za civilne poslove RF u pogledu svih zajednički određenih aktivnosti ili koordinisanog planiranja za sve promjene u planiranju događaja ili aktivnosti u vezi sa civilnim poslovima.

**ANEKS B (CIVILNI POSLOVI) TEHNIČKOG SPORAZUMA (TA) U POGLEDU PLANIRANIH
CIVILNIH POSLOVA NA TERITORIJI RS**

5.2. RF i USP namjeravaju da ovaj Aneks bude mjerodavan za sve jedinice USP koje borave na teritoriji RS tokom trajanja Tehničkog sporazuma.

KONTAKT OSOBE ZA USAREUR-AF:

KONTAKT OSOBE ZA RF:

PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME: major Jared Cuevas	IME:
JEDINICA/AGENCIJA: USAREUR-AF G39 Civilni poslovi, USAREUR-AF	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON: +49-6111435373718	TELEFON:
EMAIL: jared.m.cuevas.mil@mail.mil	EMAIL:
PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME:	IME:
JEDINICA/AGENCIJA:	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON:	TELEFON:
EMAIL:	EMAIL:

ANNEX B (CIVIL AFFAIRS) TO THE TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) REGARDING
PLANNED CIVIL AFFAIRS ACTIVITIES IN THE TERRITORY OF THE RS

SECTION ONE: PURPOSE

- 1.1. The purpose of this Annex is to address civil affairs cooperation and jointly determined coordination between RF and U.S. Army Europe and Africa (USAREUR-AF) Civil Affairs Teams (CAT) personnel conducting Civil Affairs Operations (CAO) and Civil-Military Operations (CMO) in the Receiving State (RS). The planned benefits include enhancing interoperability and building long-term, sustained partnerships.

SECTION TWO: DEFINITIONS

- 2.1. **Civil Affairs Operations (CAO)** – Actions planned, coordinated, executed, and assessed to enhance awareness of, and manage the interaction with, the civil component of the joint operations area environment; identify and mitigate underlying causes of instability within civil society; and/or involve the application of functional specialty skills normally the responsibility of civil government.
- 2.2. **Civil-Military Operations (CMO)** – Activities of a commander performed by designated military forces that establish, maintain, influence, or exploit relations between military forces and indigenous populations and institutions by directly supporting the achievement of objectives relating to the reestablishment or maintenance of stability within a region or RS. At the strategic, operational, and tactical levels of all military operations, CMO facilitate unified action between military forces and non-military entities within the joint operations areas. CMO facilitate this unified action, particularly in support of shaping, stability, , and other activities that counter asymmetric and irregular threats.

SECTION THREE: USP and RF intend to:

- 3.1. Partner between USP and RF Civil-Military Cooperation (CIMIC) unit teams, with the intent to enhance interoperability between USP and RF through a shared understanding of capabilities;
- 3.2. Enhance USP and RF institutional capabilities through active engagement, shared learning process, and joint training opportunities.

SECTION FOUR: GUIDELINES AND COORDINATION

- 4.1. USP and RF expect to coordinate CAO and CMO activities as mutually determined between USP and RF in the territory of RS.
  - a. USP and RF seek to conduct civil engagements, as may be mutually arranged, bilaterally or multilaterally with RF units, RS or NATO Force Integration Unit elements;

SECTION FIVE: ADDITIONAL CONSIDERATIONS

- 5.1. USP plans to establish an operations center and identify a Liaison Officer (LNO) to coordinate with the RF Civil Affairs LNO for any jointly determined activities or coordinated planning for any changes in Civil Affairs planning of events or activities.

**ANNEX B (CIVIL AFFAIRS) TO THE TECHNICAL ARRANGEMENT (TA) REGARDING
PLANNED CIVIL AFFAIRS ACTIVITIES IN THE TERRITORY OF THE RS**

5.2. RF and USP intend for this Annex to stay operative for all USP units rotating into the RS territory during the duration of the Technical Arrangement.

POC FOR USAREUR-AF:

POC FOR RF:

USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME: MAJ Jared Cuevas	NAME:
UNIT/AGENCY: USAREUR-AF G39 Civil Affairs, USAREUR-AF	UNIT/AGENCY:
PHONE: +49-6111435373718	PHONE:
EMAIL: jared.m.cuevas@mail.mil	EMAIL:
USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME:	NAME:
UNIT/AGENCY:	UNIT/AGENCY:
PHONE:	PHONE:
EMAIL:	EMAIL:

ANEKS C (RELIGIJSKA PODRŠKA, RMS) TEHNIČKOG SPORAZUMA U POGLEDU PODRŠKE RMS NA TERRITORIJI RS

ČLAN 1: SVRHA

1.1 Svrha ovog Aneksa jeste identifikacija planirane razmjene usluga religijske podrške (RMS) između vojnog i civilnog osoblja Sjedinjenih Američkih Država (USP) i snaga primalaca (RF). Ove usluge uključuju, ali nisu ograničene na, vjerske obrede, rituale, propovijedanja, vjerske ceremonije, pastoralnu brigu, brigu o ranjenim, povrijeđenim i bolesnim, integraciju RMS u procese raspolažanja i repatrijacije posmrtnih ostataka USP (pogrebni poslovi), mjere i procedure za USP za sprovođenje planiranja RMS, aktivnosti i misije pružanja podrške, bilateralne/zajedničke/multilateralne vojne obuke, partnerstva i aktivnosti bezbjednosne saradnje u pogledu podrške religiji, na teritoriji države primaoca (RS).

ČLAN 2: DEFINICIJE

2.1 RF i USP su saglasne da je izraz religijska podrška (RMS) definisan na konferenciji vojnih načelnika kapelana (IMCCC) „Smjernice za saradnju kapelana“, u januaru 2020. godine. RF i USP namjeravaju da osiguraju RMS i planirane rokove, u skladu sa uzajamnim dogovorima između USP i RS. Ukoliko planirana RMS bude zahtijevala logističku podršku, zalihe i usluge (LSSS), RF i USP namjeravaju da iste obezbijede, u skladu sa uzajamnim dogovorima između RS i USP sadržanim u ACSA nalozima.

ČLAN 3: Planirana podrška USP i RF:

3.1 VJERSKI OBREDI I RITUALI

- a. USP planira sve vjerske obrede i rituale za USP u RS.
- b. RF namjerava da pruži dodatnu pomoć USP, na zahtjev.
- c. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

3.2 VJERSKA PROPOVIJEDANJA

- a. USP planira sva vjerska propovijedanja za USP u RS.
- b. RF namjerava da pruži dodatnu pomoć USP, na zahtjev.
- c. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

3.4 VJERSKE CEREMONIJE

- a. USP planira sve vjerske ceremonije za USP u RS.
- b. RF namjerava da pruži dodatnu pomoć USP, na zahtjev.
- c. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

ANEKS C (RELIGIJSKA PODRŠKA, RMS) TEHNIČKOG SPORAZUMA U POGLEDU PODRŠKE RMS NA TERRITORIJI RS

3.5 PASTORALNA BRIGA

- a. USP planira pastoralnu brigu za pripadnike angažovane u RS.
- b. RF namjerava da pruži dodatnu pomoć USP, na zahtjev.
- c. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

3.6 VJERSKA BRIGA I POSJETA RANJENIH, POVRIJEĐENIH I BOLESNIH

- a. USP planira brigu i posjete ranjenim, povrijeđenim i bolesnim pripadnicima USP u RS.
- b. RF namjerava da pruži dodatnu pomoć gorenavedenom USP, na zahtjev.
- c. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

3.7 Pogrebni poslovi u RMS

- a. Poštujući zakonske istrage RS, kao i procedure i pravila u pogledu pogrebnih poslova, USP planira da integriše RMS u procese raspolažanja i repatrijacije posmrtnih ostataka USP stradalih u RS, od mjesta incidenta preko pogrebnih poslova u RS, do matične stanice.
- b. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

3.8. Planiranje, podrška i obuka

- a. USP i RF namjeravaju da sarađuju u pogledu planiranja RMS za sve misije, vježbe i vanredne usluge u RS.
- b. USP i RF namjeravaju da pronalaze mogućnosti za učestvovanje u obuci vojnog osoblja u pogledu vještina u RS.
- c. USP i RF namjeravaju da pronalaze mogućnosti za učestvovanje u obrazovanju i obuci u cilju sticanja profesionalnih vještina u vezi sa RMS u RS.
- d. USP namjerava da ponudi recipročnu pomoć RF, na zahtjev.

**ANEKS C (RELIGIJSKA PODRŠKA, RMS) TEHNIČKOG SPORAZUMA U POGLEDU
PODRŠKE RMS NA TERRITORIJI RS**

KONTAKT OSOBA ZA USAREUR-AF:

KONTAKT OSOBA ZA RF

PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME: Matt Woodbery	IME:
JEDINICA/AGENCIJA: Kancelarija kapelana (OCHAP), USAREUR-AF	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON: +49 6111535370214	TELEFON:
EMAIL: jerry.m.woodbery.civ@mail.mil	EMAIL:
PREDSTAVNIK USP	PREDSTAVNIK RF
IME:	IME:
JEDINICA/AGENCIJA:	JEDINICA/AGENCIJA:
TELEFON:	TELEFON:
EMAIL:	EMAIL:

**ANNEX C (RELIGIOUS MINISTRY SUPPORT, RMS) TO TECHNICAL
ARRANGEMENT CONCERNING RMS SUPPORT IN THE TERRITORY OF RS**

SECTION ONE: PURPOSE

1.1 The purpose of this Annex is to identify the planned exchange of Religious Ministry Support (RMS) services between United States military and civilian personnel (USP) and the Receiving Forces (RF). These include, but are not limited to, such things as religious rites, rituals, ministrations, worship services, pastoral care, care for wounded, injured, and ill, RMS integration in the processes of disposition and repatriation of remains of USP (mortuary affairs), measures and procedures for USP to conduct RMS planning, sustainment support activities and missions, bilateral/joint/multilateral military religious support training, partnership, and security cooperation activities within the territory of Receiving State (RS).

SECTION TWO: DEFINITIONS

2.1 RF and USP understand Religious Ministry Support (RMS) is a term defined in International Military Chiefs of Chaplains Conference (IMCCC) "Guidance for Chaplain Cooperation," January 2020. RF and USP intend to provide RMS and planned timelines as mutually determined between USP and RS. If the planned RMS requires Logistic Support Supplies Services (LSSS), RF and USP intend to provide the required Logistic Support, Supplies, and LSSS as mutually determined between RF and USP in ACSA Orders.

SECTION THREE: USP and RF Planned Provision of Support:

3.1 RELIGIOUS RITES AND RITUALS

- a. USP plans for all religious rites and rituals for USP in the RS.
- b. RF intends to provide supplemental assistance to USP upon request.
- c. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

3.2 RELIGIOUS MINISTRATIONS

- a. USP plans for all religious ministrations for USP in the RS.
- b. RF intends to provide supplemental assistance to USP upon request.
- c. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

3.4 RELIGIOUS WORSHIP SERVICES

- a. USP plans for all religious ministrations for USP in the RS.
- b. RF intends to provide supplemental assistance to USP upon request.
- c. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

**ANNEX C (RELIGIOUS MINISTRY SUPPORT, RMS) TO TECHNICAL
ARRANGEMENT CONCERNING RMS SUPPORT IN THE TERRITORY OF RS**

3.5 PASTORAL CARE

- a. USP plans for all pastoral care for service members in the RS.
- b. RF intends to provide supplemental assistance to USP upon request.
- c. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

3.6 RELIGIOUS CARE AND VISITATION OF CARE FOR WOUNDED, INJURED, AND ILL

- a. USP plans for all care and visitation for USP wounded, injured, and ill USP in the RS.
- b. RF intends to provide supplemental assistance to USP above upon request.
- c. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

3.7 Mortuary Affairs in RMS

a. Respecting RS law enforcement investigation and mortuary affairs procedures and rules, USP plans to integrate RMS in the processes of disposition and repatriation of remains of USP killed in RS from point of incident through mortuary affairs in RS, to home station.

- b. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

3.8. Planning, Sustainment, and Training

- a. USP and RF plans to collaborate RMS planning for all mission, exercise, and exceptional services in the RS.
- b. USP and RF plans seek opportunities to share in military staff skill training in the RS.
- c. USP and RF plans seek opportunities to share in professional RMS skill training and education in the RS.
- d. USP intends to offer reciprocal assistance to RF upon request.

POC FOR USAREUR-AF:

POC FOR RF

USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME: Matt Woodbery	NAME:
UNIT/AGENCY: Office of Chaplain (OCHAP), USAREUR-AF	UNIT/AGENCY:
PHONE: +49 6111535370214	PHONE:
EMAIL: jerry.m.woodbery.civ@mail.mil	EMAIL:

**ANNEX C (RELIGIOUS MINISTRY SUPPORT, RMS) TO TECHNICAL
ARRANGEMENT CONCERNING RMS SUPPORT IN THE TERRITORY OF RS**

USP REPRESENTATIVE	RF REPRESENTATIVE
NAME:	NAME:
UNIT/AGENCY:	UNIT/AGENCY:
PHONE:	PHONE:
EMAIL:	EMAIL: